

Mor als 92 anys Teresa Pàmies, escriptora de l'exili i intel·lectual compromesa

► L'autora era esposa de Gregorio López Raimundo i mare de Sergi Pàmies

REDACCIÓ/AGÈNCIES | MANRESA/BARCELONA

■ L'escriptora Teresa Pàmies va morir ahir als 92 anys a Granada, a casa del seu fill Antonio. Entre les obres de l'autora, la majoria amb fons autobiogràfic, destaquen *Testament a Praga* (Premi Pla, 1970), *Quan érem capitans* (1974), *Gent del meu exili* (1975) o *Jardí enfonsat* (1992). Amb la mort de Pàmies, que havia nascut el 1919 a Balaguer, desapareix una de les últimes representants de la generació d'escriptors de l'exili i d'intel·lectuals compromesos amb la democràcia, les llibertats i els drets de la dona.

Pàmies havia escrit la seva darrera obra el 2008, *Informe al difunt*, que era un llibre d'homenatge al seu marit, Gregorio López Raimundo, exsecretari general del PSUC, que havia mort el 2007. També era la mare de l'escriptor Sergi Pàmies. Al llarg de la seva trajectòria va rebre reconeixements com la Creu de Sant Jordi de la Generalitat, el 1984; la Medalla d'Or al mèrit artístic de l'Ajuntament de Barcelona, el 2000; o, un any després, el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (2001).

L'autora va començar a escriure en la seva joventut i també a ocupar-se de la política, mecanografiant els articles que li dictava el seu pare, Tomàs Pàmies. Als 17 anys va ser promoguda a la direcció de les Joventuts del Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), per la qual cosa es va haver de traslladar a Barcelona. Poc més tard va ser una de les fundadores de l'Aliança Dona Jove de Catalunya, organització femenina per ajudar els combatents de la Guerra Civil espanyola. El 1939 va haver d'exiliar-se i va viure quatre

El darrer llibre de Pàmies va ser un homenatge al seu marit, López Raimundo

DECLARACIONS

ARTUR MAS

PRESIDENT DE LA GENERALITAT

«Una escriptora i activista compromesa amb la causa de la nació catalana i la justícia social, que no va deixar mai de conrear la nostra llengua»

SANTIAGO CARRILLO

EXSECRETARI GENERAL DEL PCE

«En plena guerra, va ser la dona que més va destacar dins de les Joventuts Socialistes Unificades a Barcelona per la seva valentia i moral enorme»

DOLORS CAMATS

PORTAVEU D'ICV-EUIA

«Deixa Catalunya una mica més pobre i més òrfena de lluitadores com ella. Ha estat una dona comunista des de la seva més tendra joventut»

anys a Mèxic, dotze a Txecoslovàquia i dotze més a França. En el seu exili de Praga, el seu pare va escriure unes memòries que ella va corregir i va enviar a un concurs literari de Barcelona. Aquella obra, titulada *Testament a Praga*, va guanyar el premi Josep Pla el 1970. Durant els últims anys de l'exili va col·laborar a les revistes Serra d'Or i Oriflama. L'escriptora va tornar a Catalunya el 1971 i tres anys després va guanyar el premi Joan Estelrich amb la novel·la *Quan érem capitans*.

Entre les seves obres, una vintena de llibres, escrits la majoria en català i alguns en castellà, destaquen, a més de *Crònica de la vetlla*, *Va ploure tot el dia*, *La dona de pres*, *Amor clandestí* i *Aquell vellet gentil i pulcre*, totes en el gènere narratiu, a més de l'obra de teatre *Opinió de dona*. En obra poètica destaquen *Cròniques de naufragi* i, en assaig, *Una espanyola llama-da Dolores Ibárruri*.

Sebastià Alzamora presenta a la Petit Parcir «Crim de sang», el darrer premi Sant Jordi

REDACCIÓ | MANRESA

■ L'escriptor Sebastià Alzamora (Llucmajor, Mallorca, 1972) presentarà la novel·la *Crim de sang* (Proa Edicions) avui (20 h) a la llibreria Petit Parcir de Manresa. *Crim de sang* és un relat policíac situat a la Barcelona de la guerra civil, que va guanyar el darrer premi Sant Jordi. Alzamora visita Manresa convidat per Òmnium Bages, en el marc de la iniciativa que presenta Els llibres del mes.

Si fa dos anys Alzamora va escriure una comèdia, *Miracle a Llucmajor*, a *Crim de sang* barreja la persecució i matança de reli-

Sebastià Alzamora

giosos en mans dels anarcosindicalistes amb la mort d'un nen i un sacerdot marista, assassinats per un suposat vampir.

La Mediterrània atresora el 23,5% de professionals estrangers

REDACCIÓ | MANRESA

■ La Fira Mediterrània de Manresa ha estat la segona fira de l'estat que va comptar amb més professionals estrangers acreditats l'any passat, amb una quota del 23,5% sobre el total, segons un estudi realitzat per la Coordinadora de Fires d'Arts Escèniques de l'Estat Espanyol (COFAE). La Mediterrània, que ha celebrat la seva cator-

zena edició, es troba just per sota de FiraTàrrrega que comptat amb el 53,8% de professionals estrangers en la seva 31a edició, el mercat més veterà en l'àmbit peninsular. La Fira Internacional de Teatre i Dansa d'Osca, a l'Aragó, és en la tercera posició del rànquing, amb l'11,5%. L'estudi de la COFAE recull les dades d'un total de 13 fires de tot l'estat espanyol.

Mishima avança la portada del disc que presentarà a la sala Silenci

REDACCIÓ | MANRESA

■ El quintet barceloní Mishima va descobrir ahir la portada del seu nou disc, *L'amor feliç*, que publicarà el 27 de març. Títulat a partir de l'adaptació al català del clàssic de Georges Brassens *Il n'y a pas d'amor heureux*, un dels primers llocs

La portada de *L'amor feliç*

en què Mishima presentarà el seu sisè treball en directe serà la sala Silenci de Manresa, el 27 d'abril.

ASUNCIÓN BALAGUER, LA PARAULA VIVA, VIBRANT, EMOTIVA I GENS BUIDA

TEATRE CRÍTICA

Assumpta Pérez

Manresa

EL TEMPS ÉS UN SOMNI

► Interpretació: Asunción Balaguer.

► Direcció: Rafael Álvarez, *El Brujo*.

Teatre Kursaal. Passeig Pere III, 35.

Manresa. Dilluns, 12 de març, a les 18 h.

Poder gaudir d'una dama de l'escena com Asunción Balaguer és un d'aquells plaers teatrals inusuals. Una actriu amb el bagatge, les taules, l'experiència que té la senyora Ba-

laguer i que no pugui evitar tornar a sentir nervis i emoció per trepitjar l'escenari de la seva ciutat natal és indicatiu de la passió i força amb què la manresana viu i desenvolupa la seva professió. Pujava a l'escenari del teatre Kursaal amb *El temps és un somni*, un monòleg escrit i dirigit per Rafael Álvarez *El Brujo*, que és un breu i nostàlgic passeig pels records, vivències i experiències de l'actriu.

El pas del temps i la distància construeixen i marquen el desenvolupament del muntatge, de la vibrant i viva veu de l'actriu. Un diàleg i pensament interior expressat en veu alta, en un intimíssim to. La construcció de la història feta a partir de converses amb un amic, un bon amic, com Rafael

Álvarez i que converteix l'espectador en el confident receptor del monòleg. Aquesta autobiografia íntima construeix aquest personatge escènic que encarna Asunción Balaguer.

El temps és un somni, títol manllevat del primer muntatge que l'actriu manresana va interpretar, es desenvolupa sense una línia cronològica definida, talment com si el record, la història o l'anècdota fluís espontàniament a l'instant. Tot i que aquest to íntim a vegades esdevé excessiu perquè el seu contingut narratiu passi desapercbut, com si realment el que s'està explicant fos un xiuxiueig a cau d'orella. Tot i així, aquest to íntim excessiu, desconcertant, esdevé l'encant del muntatge: és

Asunción Balaguer va representar al Kursaal *El temps és un somni*

contradictori però alhora eficaç.

El temps és un somni està marcada per un piano constant, com el que la mare de l'actriu, Teresa Golobart, tocava quan ella era petita; una vida marcada constantment per una inexorable presència invisible: de menuda pels seus imaginatius jocs; de més gran, pel record constant del piano de la

mare i els seus consells; i ja d'adulta, per la presència de l'actor Paco Rabal, que es fa patent en l'emotiu homenatge que l'actriu li brinda. En Asunción Balaguer la paraula és viva, vibrant, emotiva i gens buida. Possiblement va ser la funció més especial a la qual l'actriu s'enfrontarà en les que tingui aquest *El temps és un somni*.